

Sygn. akt VI1 U 346/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2018r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. Ubezpieczeń Społecznych w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Dorota Witkowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Iwona Piotrowicz

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2018 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o zasiłek chorobowy

z odwołania od decyzji

z dnia 16 lutego 2018r., znak: (...)

z dnia 5 kwietnia 2018r., znak: (...)

z dnia 17 maja 2018 r., znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 16 lutego 2018r. w ten sposób, że przyznaje powodowi J. W. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 10 stycznia 2018r. do 8 marca 2018r.,

II. w pozostałym zakresie oddala odwołania,

III. odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego.

Sygn. akt VI1 U 346/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 16 lutego 2018r. odmówił J. W. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 10 stycznia 2018r. do dnia 9 marca 2018r. z uwagi na to, że niezdolność do pracy powstała przed objęciem dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

/k. 6 decyzja w aktach ZUS, teczka (...)/

Powód J. W. złożył odwołanie od powyższej decyzji. Zarzucił, że jego choroba zaczęła się w stopniu znacznym od 8 września 2017r. podczas zatrudnienia i trwa nadal, a od 5 grudnia 2017r. jest ubezpieczony i opłaca składkę chorobową.

/k. 3-5 odwołanie/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż niezdolność do pracy powoda została orzeczona w trakcie zatrudnienia. Pozwany dokonał wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 8 września 2017r. do 30 listopada 2017r. tj. w okresie trwania umowy o pracę. Zdaniem pozwanego, powód dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu podlega od 5 grudnia 2017r., a korekta zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 1 grudnia 2017r. została złożona 26 stycznia 2018r., czyli po dniu w którym powstała niezdolność do pracy.

/k. 6 odpowiedź na odwołanie/

Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą akt VI1 U 346/18.

Kolejną decyzją z dnia 5 kwietnia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił J. W. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 10 marca 2018r. do dnia 9 kwietnia 2018r. W uzasadnieniu decyzji wskazano m.in., że wypłacony został zasiłek chorobowy za okres do 30 listopada 2017r., do kiedy trwała umowa o pracę. Do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego J. W. zgłosił się dopiero w dniu 5 grudnia 2017r, czyli po dniu powstania niezdolności do pracy, co powoduje brak prawa do zasiłku chorobowego.

/k. 1 decyzja w aktach ZUS, teczka (...)/

Od powyższej decyzji odwołał się powód J. W.. W uzasadnieniu odwołania zarzucił m.in., że zasiłek chorobowy należy mu się do czerwca 2018r. z tytułu ubezpieczenia w sklepie. Nadto będąc zatrudnionym prowadził działalność gospodarczą nie przerywając od 2010r. płacąc składki, w tym zdrowotne i działalność prowadzi nieprzerwanie nadal płacąc składki tzw. zdrowotne.

/odwołanie w połączonych aktach VI1U 464/18/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany przyznając, że niezdolność do pracy powoda trwa nieprzerwanie od 9 września 2017r. do 9 kwietnia 2018r., uzasadnił stanowisko w sprawie analogicznie jak w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 16 lutego 2018r.

/k. 19 odpowiedź na odwołanie/

Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą akt VI1 U 464/18.

Kolejną decyzją z dnia 17 maja 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił J. W. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 10 kwietnia 2018r. do dnia 12 czerwca 2018r.

W uzasadnieniu decyzji powołano analogiczne argumenty jak uzasadnieniu decyzji z dnia 5 kwietnia 2018r. zarzucając dodatkowo, że należne składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za grudzień 2017r. i styczeń 2018r. zostały opłacone po ustawowym terminie.

/decyzja w aktach ZUS, teczka (...)/

Od powyższej decyzji odwołał się powód J. W. podnosząc zarzuty analogiczne jak w odwołaniu od decyzji z dnia 5 kwietnia 2018r.

/k. 41-43 odwołanie/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany przyznał, że niezdolność do pracy powoda trwa nieprzerwanie do 12 czerwca 2018r., jednocześnie podtrzymał argumentację jak w odpowiedzi na odwołanie od wcześniejszych decyzji.

/k. 45-46 odpowiedź na odwołanie/

Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą akt VI1 U 612/18.

Kolejnymi postanowieniami Sąd zarządził połączenie w/w spraw celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wspólną sygnaturą VI1U 346/18.

/k. 35, 48 postanowienia/

Sąd ustalił, co następuje:

Powód J. W. podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w sklepie monopolowym B. M. w okresie od 01 grudnia 2014r. do 30 listopada 2017r.

(okoliczność bezsporna)

Jednocześnie powód prowadzi działalność gospodarczą jako kucharz i zajmuje się przygotowywaniem i dostarczaniem żywności dla odbiorców zewnętrznych potraw na zamówienie klientów. Powód nie zatrudnia pracowników, przy prowadzeniu tej działalności pomaga mu żona.

W trakcie trwania umowy o pracę powód podlegał z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Natomiast po ustaniu stosunku pracy powód w dniu 5 grudnia 2017r. zgłosił się z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych i wypadkowego) oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W dniu 26 stycznia 2018r. złożył druki korygujące zgłoszenie wnosząc o objęcie go ubezpieczeniami od dnia 1 grudnia 2017r.

(okoliczność bezsporna)

Powód był niezdolny do pracy od 8 września 2017r. nieprzerwanie do dnia 12 czerwca 2018r. Okres 182 dni niezdolności do pracy upłynął powodowi z dniem 8 marca 2018r.

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 19 grudnia 2017r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał powodowi prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 22 listopada 2017r. do dnia 30 listopada 2017r. odmawiając jednocześnie prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 grudnia 2017r. do dnia 9 stycznia 2018r. z uzasadnieniem takim, że po ustaniu zatrudnienia w dniu 30 listopada 2017r. powód kontynuuje podjętą 8 kwietnia 2015r. pracę zarobkową, co powoduje, że nie powód nie ma prawa do zasiłku chorobowego.

Od powyższej decyzji odwołał się powód i Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku prawomocnym wyrokiem z dnia 12 czerwca 2018r. w sprawie VI1U 108/18 oddalił odwołanie powoda wskazując w uzasadnieniu wyroku m.in., że przedmiotowym postępowaniem Sąd badał wyłącznie prawo powoda do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 grudnia 2017r. do dnia 9 stycznia 2018r. z tytułu umowy o pracę za okres po ustaniu zatrudnienia.

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami. Przy jego ustalaniu Sąd oparł się na zgodnych oświadczeniach stron, które nie budziły wątpliwości, bowiem tworzyły spójną i logiczną całość, nadto znajdowały potwierdzenie w dokumentach, których autentyczności ani prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała.

Przede wszystkim powód nie kwestionował ustania stosunku pracy z dniem 30 listopada 2017r., prowadzenia działalności gospodarczej oraz że z tego tytułu zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Strony były zgodne również co do okresu niezdolności do pracy powoda, a także daty, kiedy upływał mu okres zasiłkowy 182 dni.

Odnosząc się do odwołania należy na wstępie wyjaśnić, że sytuację ubezpieczeniową powoda kształtowały dwa zbiegające się tytuły do ubezpieczeń. Pierwszy to trwająca do 30 listopada 2017r. umowa o pracę, a drugi to równoległe prowadzona i po ustaniu zatrudnienia kontynuowana działalność gospodarcza (działalność pozarolnicza).

Ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017.1778, ze zm. – zwana dalej ustawą systemową) reguluje zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym z poszczególnych tytułów, a także kwestie związane ze zbiegiem tytułów do ubezpieczeń społecznych (art. 9 ustawy systemowej) – jak w przypadku powoda. Poza sporem pozostawało, że czasie zatrudnienia powoda na umowę o pracę, podlegał on z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Natomiast z mocy art. 13 ust. 1 ustawy systemowej od chwili nawiązania do chwili ustania stosunku pracy powód podlegał z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Do tych ubezpieczeń należy zaliczyć ubezpieczenie emerytalne i rentowe zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt ustawy systemowej, ubezpieczenie wypadkowe zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy systemowej i ubezpieczenie chorobowe zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy systemowej.

W momencie, w którym ustało zatrudnienie powoda, tj. od 1 grudnia 2017r. jedynym tytułem do jego ubezpieczeń społecznych stała się prowadzona działalność gospodarcza, przy czym z mocy art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej jedynie ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe były z tego tytułu dla powoda obowiązkowe. Okres podlegania przez powoda wymienionym ubezpieczeniom wynika z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, który stanowi, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Ponieważ działalność gospodarcza pozostawała od dnia 1 grudnia 2017r. jedynym tytułem ubezpieczenia społecznego powoda, to od tego dnia należało przyjąć jego obowiązek ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego z tego właśnie tytułu.

Odmienne zaś ma się rzecz z ubezpieczeniem chorobowym powoda z omawianego tytułu pozarolniczej działalności, bowiem zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy systemowej dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, co dotyczy m.in. osób prowadzących pozarolniczą działalność (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej), a zatem powoda. Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy systemowej następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony. Wyjątek - zgodnie z art. 14 ust. 1a - stanowi sytuacja, że objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4, a ten stanowi - w odniesieniu do powoda - że zgłoszeń dokonuje się terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Powód złożył deklarację objęcia ubezpieczeniami społecznymi, w tym dobrowolnym chorobowym, w dniu 5 grudnia 2017r., a zatem przed upływem 7 dni od powstania obowiązku ubezpieczeń. Poza sporem pozostaje, że co najmniej od 5 grudnia 2017r. powód pozostaje objęty dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu działalności gospodarczej. Pozwany nie uznaje korekty deklaracji zgłoszeniowej powoda z dnia 26 stycznia 2018r. o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 1 grudnia 2017r., mimo prawidłowego zgłoszenia się powoda do tego ubezpieczenia bez przekroczenia terminu 7 dni określonego w art. 36 ust. 4 w zw. z art. 14 ust. 1a ustawy systemowej. Jednakże rozstrzygnięcie tej kwestii pozostaje poza przedmiotem rozpoznania Sądu w niniejszej sprawie z uwagi na okres zasiłku, jakiego dotyczy sprawa

(od 10 stycznia 2018r.), o czym niżej. Ewentualne przesądzenie okresu, od kiedy powód objęty jest dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowy - przy podtrzymywaniu dotychczasowego stanowiska przez pozwanego – byłoby możliwe w postępowaniu sądowym, ale na skutek odwołania do Sądu Okręgowego od decyzji pozwanego rozstrzygającej w tym zakresie.

Powód przedmiotową sprawą dochodzi prawa do zasiłku chorobowego z tytułu działalności gospodarczej za łączny okres od dnia 10 stycznia 2018r. do dnia 12 czerwca 2018r. Prawo powoda do zasiłku chorobowego z tytułu umowy o pracę zostało rozpoznane w sprawie tutejszego Sądu VI1U 108/18.

Oceniając zatem prawo powoda do omawianego zasiłku chorobowego z tytułu działalności gospodarczej wskazać należy, że zasady przysługiwania i utraty prawa do zasiłku chorobowego reguluje ustawa z dnia z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. 2017.1368, ze zm. – zwana dalej ustawą zasiłkową). Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Poza sporem pozostawało, że powód był nieprzerwanie niezdolny do pracy od dnia 8 września 2017r., a zatem jego niezdolność do pracy powstała w okresie obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego z tytułu umowy o pracę i trwała nieprzerwanie do dnia 12 czerwca 2018r. W tym miejscu należy również przywołać treść art. 4 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu oraz po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie, a do okresów ubezpieczenia chorobowego, o których mowa wyżej, wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli m.in. przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 8 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje m.in. ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego i przysługuje – co do zasady - przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby, ale nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni.

Odnosząc powyższe zasady do powoda należy zatem wskazać, że jego niezdolność do pracy powstała w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego wynikającego z umowy o pracę, a do okresów ubezpieczenia chorobowego z tytułu działalności gospodarczej należy powodowi zaliczyć okres poprzedniego ubezpieczenia chorobowego z tytułu umowy o pracę z uwagi na brak pomiędzy tymi okresami przerwy przekraczającej 30 dni. Jednocześnie okres zasiłkowy powoda wynoszący 182 dni niezdolności do pracy upłynął w dniu 8 marca 2018r.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę, Sąd uznał, że powód zachował prawo do zasiłku chorobowego przez okres 182 dni tj. do dnia 8 marca 2018r. i dlatego na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje, a na mocy art. art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie w zakresie prawa do zasiłku za okres po 8 marca 2018r. jako przekraczający ustawowy okres zasiłkowy.

Natomiast orzekając o kosztach postępowania (punkt III wyroku) Sąd miał na uwadze, że zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 99 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Mając na uwadze wynik postępowania należało uznać, że powód w części sprawę wygrał, a w części przegrał, przy czym przegrana dotyczyła tylko długości okresu zasiłkowego, co nie było przez pozwanego w ogóle podnoszone w zaskarżonych decyzjach, a jednocześnie Sąd nie podzielił podstawy i argumentacji prawnej zaprezentowanej w zaskarżonych decyzjach. Zgodnie z powyższym Sąd uznał, że we wskazanych okolicznościach sprawy, zachodzą podstawy do zastosowania dobrodziejstwa z art. 102 kpc i nie obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego w zakresie przegranej sprawy.